

Kekäläinen Antti (VM)
Järvenpää Soila /VM)

21.1.2026

ECOFIN-neuvosto 20.1.2026 ja Euroryhmä 19.1.2026, Bryssel: Yhteenvetoraportti

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto (ECOFIN) 20.1.2026 ja Euroryhmä 19.1.2026, Bryssel

Puheenjohtajavaltio Kypros esitteli ministereille työohjelmansa Ecofin-sektorille.

Venäjän hyökkäyssodan talous- ja rahoitusvaikutukset -asiakohdassa komissio kertoi 14.1.2026 julkaisemastaan ehdotuspaketista Ukrainan tukemiseksi. Komissio ehdottaa, että Ukrainalle myönnettäisiin lainamuotoista rahoitustukea yhteensä noin 90 mrd. euroa vuosille 2026 ja 2027. Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa komission ehdotukset toivotettiin tervetulleiksi ja toivottiin niiden nopeaa käsittelyä. Useampi jäsenvaltio korosti, että lainan korkokustannukset tulisi kattaa EU-budjetista. Pj. pyrkii viemään työtä eteenpäin mahdollisimman nopeasti. Komissio antoi asiakohdassa myös tilannekatsauksen EU:n tukivälineiden toimeenpanosta ja Venäjän taloudesta.

Talouden elpymisen asiakohdassa neuvosto hyväksyi Alankomaiden, Espanjan, Irlannin, Ruotsin, Saksan ja Suomen päivitettyt elpymis- ja palautumissuunnitelmat. Lisäksi komissio antoi tilannekatsauksen elpymis- ja palautumistukivälineen toimeenpanosta.

Vuoden 2026 eurooppalaisen ohjausjakson asiakohdassa neuvosto hyväksyi päätelmät varoitusmekanismia koskevasta kertomuksesta 2026.

Finanssipoliittisen sääntökehikon toimeenpanon asiakohdassa neuvosto hyväksyi Suomelle neuvoston päätöksen liiallisen alijäämän olemassaolosta perussopimuksen artiklan 126(6) mukaisesti ja suosituksen tilanteen lopettamiseksi määräajassa perussopimuksen artiklan 126(7) mukaisesti.

Euroryhmä sai tilannekatsauksen Bulgarian liittymisestä euroon. Euroryhmä keskusteli myös euroalueen poliittisista prioriteeteista komission esittämän euroaluetta koskevan suositusluonnoksen pohjalta. Lisäksi euroryhmä sai katsauksen viimeisimmistä G7-kokouksista, ja G7-puheenjohtajamaa Ranska esitteli ministereille puheenjohtajuuskautensa painopisteet, jotka liittyvät globaaleihin epätasapainoihin, kansainvälisiin kumppanuuksiin ja tasapainoiseen kasvuun. Euroryhmä keskusteli Euroopan keskuspankin (EKP) varapääjohtajan nimityksestä ja kannatti Boris Vujčićin ehdokkuutta.

Puheenjohtajan työohjelma

Tuore puheenjohtajavaltio Kypros esitteli ministereille työohjelmaansa talous- ja rahoitusasioiden alalle. Kyproksen horisontaalisena prioriteettina on EU:n taloudellisen autonomian parantaminen ja sen maailmanlaajuisen taloudellisen aseman vahvistaminen. Ecofin-sektorilla prioriteetteina on talouspolitiikan koordinaatio, Ukrainan taloudellinen tukeminen, maailmanlaajuinen taloudellinen yhteistyö, tullireformin edistäminen, EU-budjetti/omat varat sekä useita hankkeita rahoituspalveluiden ja verotuksen aloilta mukaan lukien yksinkertaistaminen. Epävirallinen Ecofin-neuvosto pidetään 27.-28.3.2026 Nikosiassa.

Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen talous- ja rahoitusvaikutukset

Komissio kertoi lyhyesti 14.1.2026 julkaisemastaan ehdotuspaketista Ukrainan tukemiseksi ja antoi tilannekatsauksen EU:n tukivälineiden toimeenpanosta sekä Venäjän taloudesta.

Komissio ehdottaa, että Ukrainalle annettaisiin lainamuotoista rahoitustukea yhteensä noin 90 mrd. euroa vuosille 2026 ja 2027. Ukrainalle annettava tuki rahoitettaisiin EU:n yhteisellä varainhankinnalla pääomamarkkinoilta ja Ukrainalle myönnettävä laina katettaisiin EU:n talousarvion liikkumavaralla. Lainan takaisinmaksu sidottaisiin Venäjän maksamiin sotakorvauksiin. Ehdotus on tarkoitus toteuttaa tiiviimmän yhteistyön muodossa ja sillä katettaisiin kaksi kolmasosaa Ukrainan rahoitustarpeesta seuraaville kahdelle vuodelle. Komissio toivoo, että sopu ehdotuksista saadaan aikaan nopeasti, jotta maksatukset Ukrainalle voidaan aloittaa huhtikuussa.

Jäsenvaltioiden puheenvuoroissa komission ehdotukset toivotettiin tervetulleiksi ja toivottiin niiden nopeaa käsittelyä. Useampi jäsenvaltio korosti, että lainan korkokustannukset tulisi kattaa EU-budjetista eikä tulisi luoda erityisinstrumenttia niiden kattamiseksi.

Suomen puheenvuorossa kiitettiin komissiota uudesta Ukrainan tukipaketista ja korostettiin, että Ukrainan on saatava tukea nopeasti ja siksi on saatava sopu aikaan nopeasti. Tuen pitää varmistaa mahdollisimman suuri joustavuus ja Ukrainan välittömien tarpeiden kattaminen. Joustavuuden varmistamiseksi hankintojen kolmansista maista tulisi olla mahdollista. Suomi kannattaa budjettituen isoa osuutta eikä ole järkevää lisätä Ukrainan hallinnollista taakkaa esimerkiksi lisäämällä vaatimuksia perusteluista kolmansista maista tehtäville hankinnoille. Korkokustannukset tulisi ensisijaisesti kattaa uudelleenkohdennuksilla EU-budjetista.

EU:n nykyisten tukivälineiden osalta komissio kertoi, että ERA-välineen kautta on myönnetty tähän mennessä noin 35 mrd. euroa ja vuoden 2026 ensimmäisen puoliskon aikana on tarkoitus myöntää vielä 9,7 mrd. euroa. Lisäksi komissio kertoi, että Venäjän talous kärsii pakotteista, erityisesti energiatulot ovat vähentyneet.

Puheenjohtaja kertoi työstävänsä komission kolmea ehdotusta nopealla tahdilla.

Taloudellinen elpyminen Euroopassa: Elpymis- ja palautumistukivälineen mukaiset neuvoston täytäntöönpanopäätökset

Asiakohdassa hyväksyttiin Alankomaiden, Espanjan, Irlannin, Ruotsin, Saksan ja Suomen päivitetyt elpymis- ja palautumissuunnitelmat.

Komissio antoi myös tilannekatsauksen elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) toimeenpanosta. Tähän mennessä RRF-välineen kautta on myönnetty 393 mrd. euroa eli noin 67 prosenttia kokonaissummasta. Komissio odottaa vielä noin 50 maksupyyntöä. Kokonaisuudessaan RRF-väline on kooltaan noin 577 mrd. euroa.

Eurooppalainen ohjausjakso 2026: Päätelmät varoitushmekanismia koskevasta kertomuksesta 2026

Asiakohdassa hyväksyttiin päätelmät varoitushmekanismia 2026 koskevasta kertomuksesta.

Komissio katsoi, että neuvoston päätelmät reflektivat hyvin kertomuksen päähuomioita.

Finanssipoliittisen sääntökehikon toimeenpano: Neuvoston päätökset ja suositukset liiallisen alijäämän menettelyyn liittyen

Asiakohdassa neuvosto hyväksyi Suomelle neuvoston päätöksen liiallisen alijäämän olemassaolosta perussopimuksen artiklan 126(6) mukaisesti ja suosituksen tilanteen lopettamiseksi määrääjassa perussopimuksen artiklan 126(7) mukaisesti.

Komission mukaan Suomen uusi nettomenopolku on haastavampi kuin alkuperäinen. Poikkeuslauseke on kuitenkin voimassa myös liiallisen alijäämän menettelyn (EDP) aikana. Komissio tekee ensimmäisen arvion nettomenopolun noudattamisesta osana kevätpakettia.

Suomen puheenvuorossa todettiin muun muassa, että liiallisen alijäämän menettelyn käynnistäminen Suomen osalta on oikea toimenpide ja että Suomi on valmis toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet finanssipoliittisen asemamme parantamiseksi ja julkisen taloutemme vakauden palauttamiseksi.

Suomen edustajat

Valtiovarainministeri Riikka Purra ja virkamiesvaltuuskunta

Euroryhmä

1. Euroalueen laajentuminen: tilannekatsaus käteiseuron käyttöönnotosta Bulgariassa

Ensimmäisessä asiakohdassa euroryhmä sai tilannekatsauksen Bulgarian liittymisestä euroon. Bulgarian ministeri, komissio ja Euroopan keskuspankki (EKP) kertoivat euroryhmälle euroon siirtymisestä.

2. Euroalueen suositukset vuodelle 2026

Euroryhmä keskusteli euroalueen poliittisista painopisteistä komission esittelemän euroaluetta koskevan suosituluonnoksen pohjalta. Euroryhmä sopii joka vuosi suosituksista, joissa sovitaan euroalueen prioriteeteista tulevalle kaudelle. Painopisteenä ovat euroalueen kilpailukyky, resilienssi sekä makrotaloudellinen vakaus ja rahoitusvakaus. Keskustelussa jäsenet nostivat esille omia prioriteettejaan ja totesivat, että suosituksia voisi virtaviivaistaa. Muiden muassa geopolitiikan sokkien huomioiminen, EU:n finanssipoliittisten sääntöjen noudattaminen, julkisten investointien ja rakenneuudistusten merkitys, sisämarkkinoiden kehittäminen, säästämis- ja sijoitusunionin edistäminen ja euron kansainvälisen roolin vahvistaminen nousivat keskustelussa esille. Euroalueen suositusten työstäminen jatkuu komiteatasolla, ja tarkoitus on viimeistellä suositukset niin, että niistä voidaan sopia euroryhmän helmikuun kokouksessa.

3. G7-kokouksen seuranta

Euroryhmä sai katsauksen viimeisimmistä G7-kokouksista, ja G7-puheenjohtajamaa Ranska esitteli ministereille prioriteettinsa, jotka liittyvät globaaleihin epätasapainoihin, kansainvälisiin kumppanuuksiin ja tasapainoiseen kasvuun. Ranska kertoi myös aikomuksestaan kutsua koolle G7-maiden valtiovarainministerien kokous myöhemmin kuluvalle viikolla. Komissio kertoi lisäksi Yhdysvaltain valtiovarainministeriön viime viikolla koolle kutsumasta ministeritason kokouksesta, jossa käsiteltiin kriittisiä raaka-aineita ja nosti puheenvuorossaan esille useita haasteita, kuten nousevat tullit,

teollisuuden ylikapasiteetin, geopoliittiset jännitteet, Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan kriittiset riippuvuudet esimerkiksi teknologiasta ja mineraaleista sekä turvallisuudessa.

Euroryhmän keskustelussa Ranskan esittelemät prioriteetit saivat tukea. Useat korostivat viimeaikaisten geopoliittisten haasteiden valossa kokonaiskuvan hahmottamisen merkitystä ja yhteistyön tärkeyttä Euroopassa. Euroryhmän puheenjohtaja totesi yhteenvedossaan, että tärkeää olisi nykyisessä tilanteessa tarkastella erilaisia riskiskenaarioita maailmantaloudessa.

4. Euroopan keskuspankin varapääjohtajan valintaprosessi

Euroryhmä keskusteli Euroopan keskuspankin (EKP) varapääjohtajan nimityksestä ja kannatti Boris Vujčićin ehdokkuutta. Vujčić toimii tällä hetkellä Kroatian keskuspankin pääjohtajana. Suomen ehdokas Olli Rehn selvisi viimeiselle kierrokselle, mutta ei tullut lopulta valituksi. Varapääjohtajan nimittää Eurooppa-neuvosto Euroopan unionin neuvoston suosituksesta.

Suomen edustajat

Valtiovarainministeri Riikka Purra ja kansainvälisten ja rahoitusmarkkina-asioiden alivaltiosihteeri Leena Mörttinen (VM).